

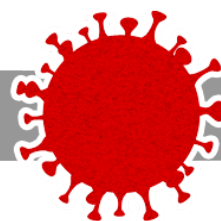

COVID-19

INFEKCIÓKONTROLL a gyakorlatban DE FOK Hallgatók részére

2022. július 1.

DRESS CODE

COVID-19

Megfelelő ruházat a rendelőben:

A rendelőben dolgozó orvos/asszisztens köteles tiszta, vasalt speciális egészségügyi ruházatot, valamint zárt, fertőtleníthető felületű, fehér orvosi cipőt, papucsot vagy klumpát viselni! Utcai cipőben és utcai ruhában a rendelőbe lépni tilos!

Hajviselet (beleértve a szakállat és bajuszt is) :

Legyen tiszta, szépen nyírt, és jól karbantartott. Hosszú hajat fel kell tűzni vagy kötni úgy, hogy ne zavarja a látóteret és ne akadályozza a kezelést.

Körmök:

A körmök legyenek tiszták, rövidek (ujjbegyen túl ne érjen). Műkörmök, körömlakkok viselete tilos!

Ékszerek viselése:

Karkötők, nagy méretű nyakláncok, lógó fülbevalók, illetve egynél több gyűrű viselete tilos! Kezelés közben karóra viselése nem javasolt.

Megfelelő viselkedés a rendelőben:

- 1.** szennyezett (véres, nyálas, stb.) gumikesztyűvel a fiókokba, szekrényekbe nyúlni tilos!
- 2.** élelmiszer, ital fogyasztása, kozmetikumok használata tilos a rendelőben!
- 3.** a rendelőben mobiltelefonálni, egyéb személyes elektronikus eszközt (tablet, zenelejátszó, stb.) használni tilos!
- 4.** a rendelő ajtaját mindenkinek be kell zárnia maga után!
- 5.** a rendelőben asztalra, pultra ülni tilos!

Infekciókontroll

Infekciókontroll: Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőző betegségek kialakulásában szerepet játszó tényezők ismeretén és elemzésén alapuló, a fertőzések megelőzésére irányuló intervenciós tevékenység.

Infekciókontroll protokoll: Az eü-i ellátással összefüggő fertőzések megelőzésére szolgáló módszerek helyi szabályainak, folyamatainak leírása (izoláció, védőeszköz-használat, aszeptikus technikák, fertőtlenítés / sterilizálás, oktatás)

Az inféktiókontroll alapvető fogalmai:

- **Aszepszis:** A betegellátás során alkalmazott munkamódszerek, munkafolyamatok összessége, melyekkel a mikroorganizmusok a beteg szervezetétől távol tarthatók, - steril eszközök, anyagok, műszerek alkalmazásával, mikrobaszegény környezet megteremtésével.
- **Aszeptikus betegellátás:** a gyógyító-megelőző ellátásban profilaktikus, diagnosztikus, terápiás célra alkalmazott minden olyan eszköznek, anyagnak sterilnek kell lennie, ami az emberi szervezet nyílt testszövetével, nyálkahártyájával, testnyílásaival, testüregeivel érintkezésbe kerül.
- **Antiszepszis:** olyan kémiai anyagok alkalmazása, melyek az élő szervezetben, testüregekben, kültakarón, vagy sebekben a mikroorganizmusok elpusztítását, számuk lényeges csökkentését, inaktiválásukat eredményezi. Eszköze a fertőtlenítés (dezinficiálás).
- **PPE (personal protective equipment): egyéni védőeszközök**

Fertőzések a fogászatban:

- Minden ellátandó beteget potenciálisan fertőzöttnek kell tekinteni!
- A fertőzések leggyakrabban kontakt úton (direkt – nem megfelelően fertőtlenített kéz, és indirekt - nem megfelelően sterilizált eszközök útján), illetve cseppfertőzés útján terjednek.
- A fogászati rendelőben, a keresztfertőzések kialakulásában a következőknek lehet szerepe: szennyezett kéz, eszközök, felületek, fogászati egységkészülék, aeroszol képződés és fröccsenés.

A fogászati kezelés az ún. EPP (exposure prone procedures) közé, tehát fertőzésveszély szempontjából kritikus ellátási területek közé tartozik!

A fogászati ellátásra vonatkozó standard óvintézkedések rövid összefoglalása:

- a kesztyű felvétele előtti, illetve utáni, rendszeres kézhigiéne
- az egyéni védőeszközök használata (kesztyű, maszk, szemvédelem, köpeny)
- a megfelelő védőeszközök használata mind a betegellátás, mind az eszközök tisztítása, kezelése során
- az éles, hegyes eszközöket szilárd falú, szűrásálló edényzetben kell gyűjteni
- az újr felhasználható eszközök megfelelő kezelése (fertőtlenítés, sterilizálás)
- köhögési etikett, légzési higiéné betartása
- aszeptikus technikák alkalmazása kijelölt esetekben
- veszélyes hulladék helyes kezelése
- szennyezett textíliák helyes kezelése
- a megfelelő fizikai barrierék alkalmazása (pl. műanyag borítások), ha a nevezett felszín, eszköz nehezen tisztítható/fertőtleníthető

Higiénés zónák, a rendelő megfelelő kialakítása:

- **kezelési zóna** : páciens feje körül mért 1-1,5 m-es terület, ahol csak a kezeléshez közvetlenül szükséges eszközök és anyagok találhatóak.
- **kezelési zónát övező terület** : a páciens kezeléséhez nem használt többi anyag és eszköz található, kézmosó, röntgen, stb.
- **rendelő egyéb területe**: ahol az adminisztrációt lehet végezni, esetleg a dezinficiálás, sterilizálás lépéseit, bár szerencsésebb ez utóbbi számára külön helyiséget létesíteni.

A fertőzés kockázata függvényében az egyes zónákra különböző higiénés rendszabályok vonatkoznak. A kórokozók terjedésének/átadásának a legnagyobb kockázata a kezelési zónában van.

Kezelő személyzetre vonatkozó általános szabályok:

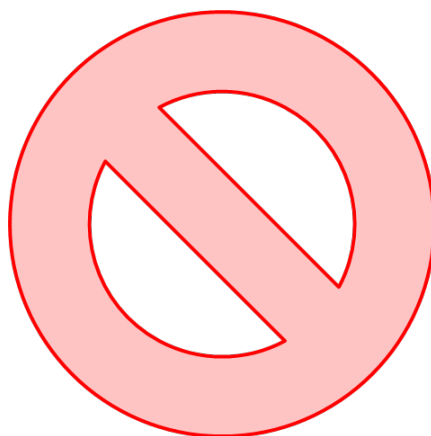
- **Kézmosás:** csak látható szennyeződés alkalmával szükséges a fertőtlenítő szappannal, és vízzel történő kézmosás (kivéve a műtét előtti bemosakodást), mivel a sok kézmosás kiszáríthatja a bőrt, amin ezáltal mikrosérülések, repedések keletkeznek, amely a kórokozók számára kiváló behatolási lehetőség.
- **Kézfertőtlenítést** kell végezni a kezelés megkezdése és a kesztyű felvétele előtt, a kesztyű levételét követően, valamint a munkahely elhagyása előtt. Bemosakodás előtt minden tárgyat (óra, gyűrű, ékszerek) el kell távolítanunk az ujjainkról és az alkarunkról.

Kezelő személyzetre vonatkozó általános szabályok:

- **PPE használata:** A kezelő személyzet viseljen zárt köpenyt, orrot és szájat takaró maszkot, sapkát, szemüveget, gumikesztyűt. **(a kesztyűhasználat nem helyettesítheti a rendszeres és alapos kézmosást, kézfertőtlenítést!!)**
- A személyzet kezelés közben ne érintse a szemét, száját, orrát, haját!
- **Kezelés közben szennyezett (véres, nyálas, stb.) gumikesztyűvel a fiókokba, szekrényekbe nyúlni tilos!**

COVID-19

Kezelő személyzetre vonatkozó általános szabályok:

- Kezelés közben a steril eszközöket minden esetben kibontott állapotban kell a tálcára tenni, csomagolással együtt tilos!

Kezelő személyzetre vonatkozó általános szabályok:

- **Kezelés után:**
  - Valamennyi egyszer használatos eszközt (gumikesztyű, steril gézlap, ampulla, stb), illetve fertőzésforrást (pl. fog, granuloma, stb.) a veszélyes hulladék tárolóba kell helyezni!
  - **Az egyszer használatos tűket, varrótűket és szikepengéket óvatosan kezeljük és szilárd falú edényben gyűjtsük (speciális tüledobó tartály)!**

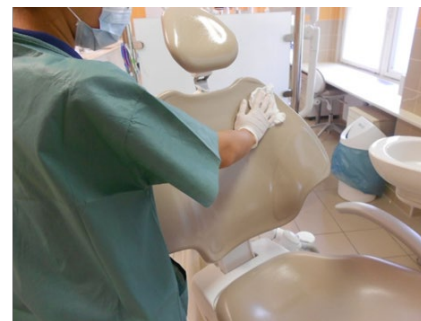

COVID-19

Kezelő személyzetre vonatkozó általános szabályok:

- **Kezeléseknél minden beteg után:**
  - *fogászati egység tisztítása (szék, műszerasztal, lámpa, fogantyúk, köpőcsésze):* Cleanisept kendővel
  - *turbina, könyökdarab, puszter illetve egyéb felületek fertőtlenítése:* Mikrozyd kendővel
  - *műszerek fertőtlenítése:*
    1. hideg folyóvizes lemosás, nedvesen gyűjtjük
    2. áztatás Sekusept Activ oldatban
    3. folyó melegvizes utóöblítés**A fertőtlenítés után sterilizálás.**
  - *Lenyomatanyagok fertőtlenítése:* csapvizes öblítés, majd fertőtlenítés Descoprent oldatban.

Behatási idő!
Szellőztetés!

Kezelés ismert kórokozó hordozók esetén (pl. hepatitis, AIDS, EBV)

- a kórokozó-hordozó kezelése lehetőleg külön kezelőben és /vagy utolsóként történjen;
- lehetőleg extraorális röntgen készüljön;
- pontosan illeszkedő légzésvédő eszközt kell viselni (FFP maszk);
- megfelelő egyéb védőeszközök használata kötelező: kesztyű, sapka, köpeny (lehetőleg egyszerhasználatos), szemüveg;
- kerülni kell a turbina, a puszter, ill. a depurátor használatát, ilyen esetekben exhaustor használata javasolt;
- egyszer használatos öblítő pohár, partedli, nyálszívó;
- a köpőcsészét ne használja a beteg, helyette egyszer használatos műanyag poharat használjon, melyek veszélyes hulladéknak tekintendők;
- a kontaminálódott műszereket elkülönítve kell kezelni;
- kezelést követően rögtön végezzünk fertőtlenítő takarítást.

COVID-19

COVID-19 specifikus infekció kontroll

Vonatkozó utasítások, eljárásrendek, módszertani levelek

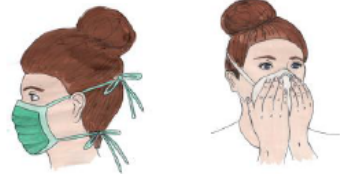

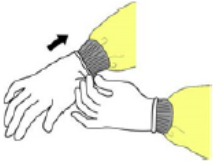

- EMMI Egészségügyi Szakmai Kollégium Fog- és Szájbetegségek Tagozatának ajánlása a fogászati betegellátás újraindításáról– 2020.05.04
- Országos Epidemiológiai Központ és az Egészségügyi Szakmai Kollégium Fog- És Szájbetegségek Tagozatának Módszertani Levele – A fogászati egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megelőzésére -2016
- 469/2021. (VIII.6) Korm.rendelet a tervezhető fogászati ellátások, a rehabilitációs ellátások, valamint a tervezhető invazív beavatkozások veszélyhelyzeti rendjéről
- DE rektori és KK elnöki utasítások (RH/7-87/2021, RH/7-90/2021)
- DE KK Kórházhigiénés Osztály esetszemléi, útmutatásai

Védőeszköz használat

- **Nem gyanús betegek ellátása esetén**
  - **Betegvizsgálat:**
    - munkaruha, sebészi orr-száj maszk, kesztyű, plexi, hajvédő sapka, zárt cipő
  - **Aerosol képződéssel nem járó beavatkozások:**
    - munkaruha, sebészi orr-száj maszk, kesztyű, plexi, hajvédő sapka, zárt cipő
  - **Aerosol képződéssel járó beavatkozások:**
    - FFP2 respirátor
    - Plexi
    - Védőköpeny egyszer használatos/sz.e műanyag kötény
    - Hajvédő sapka
    - kesztyű

AZ EGYÉNI VÉDŐESZKÖZÖK <u>FELVÉTELÉNEK</u> SORRENDJE		AZ EGYÉNI VÉDŐESZKÖZÖK <u>LEVÉTELÉNEK</u> SORRENDJE	
1. KÖPENY		1. KESZTYŰ	
2. MASZK (VAGY RESPIRÁTOR#) # Aerosol képződést előidézõ, nagy kockázatú beavatkozás esetén. Felvétele után az illeszkedési próba elvégzése kötelező. A jól illeszkedõ respirátor belégzéskor behúzódik, kilégzéskor nincs körülötte légáramlat.		2. SZEMÜVEG / ARCVÉDŐ	
3. SZEMÜVEG / ARCVÉDŐ		3. KÖPENY	
4. KESZTYŰ		4. MASZK	
TARTSA BE AZ INFEKCIÓKONTROLL SZABÁLYAIT: <ul style="list-style-type: none"> • Kezeivel ne érjen az arcához! • Kerülje a felületek érintését! • A szennyezett vagy sérült kesztyűt cseréje le! • Fertőtlenítsen kezét a köpeny és a kesztyű felvétele előtt! 		TARTSA BE AZ INFEKCIÓKONTROLL SZABÁLYAIT: <ul style="list-style-type: none"> • A használt védőeszközök, védőruházat levételekor ne érjen a külső, szennyeződött részekhez! • A használt védőeszközöket, védőruházatot tegye a kijelölt hulladékgyűjtőbe a kórteremben, majd fertőtlenítsen kezét! 	

Forrás: CDC

Szakmai adaptálás: OEK

Grafikai adaptálás: Jankech Bernadett

Személyre illeszkedő védőeszközök- MÉRET

Szennyezett kesztyű levétele- kézfertőtlenítés- új kesztyű

Fertőtlenítés

(Virucid hatásokkal rendelkező fertőtlenítőszerrel)

Külső pont, Rtg, Kezelők

Felületek, forgó eszközök, hőmérők, tollak: Mikrocid Sensitive Wipes
törülköző

Műszer, eszköz: Sekusept Aktiv 2%-os oldat (30 perc)

Kezelőszék: Cleanisept oldat. Ezt követően két kezelés közötti várakozási idő:

- aerosol képződéssel járó beavatkozást követően - 15 perc
- aerosol képződéssel nem járó beavatkozást követően – 5 perc

Nyálszívó rendszer: Decaseptol gél

Védőszemüveg, arcvédő: Cleanisept 2%-os oldat (30 perc)

Kézhygiéne

- **Rendszeres kézfertőtlenítés („öt momentum” elv)!**
  1. a beteg érintése előtt
  2. aseptikus beavatkozások előtt
  3. váladékokkal történő expozíció után
  4. a beteg érintése után
  5. a beteg környezetének érintését követően
- **A kesztyűhasználat nem helyettesíti a kézfertőtlenítést!**
- **Kesztyűhasználat ELŐTT és UTÁN végezzen higiénés kézfertőtlenítést!**
- **A szennyezett vagy sérült kesztyűt le kell cserélni!**
- **FONTOS! Az új koronavírus fertőzés megelőzésének egyik leghatékonyabb módszere a higiénés kézfertőtlenítés.**

Alkoholos kézbedörzsölés menete

Kézhygiéne alapszabályai:

- A körmök legyenek rövidek, az ujjbegyeket meg nem haladó hosszúságúak és lekerekített végűek!
- Festett köröm, műköröm, óra, karkötő, gyűrű viselése **TILOS!**

1. lépés: juttasson 5 ml higiénés kézfertőtlenítő szert a száraz kezére.

2. lépés: másik kezének ujjvégeivel dörzsölje tenyerébe a folyadék egy részét, majd a maradékot másik tenyerébe csurgatva ismételje meg a mozdulatot.

3. lépés: dörzsölje össze a tenyereit, ujjai belső felszínét.

4. lépés: kulcsolja össze kezét, és dörzsölje össze ujjai belső felszínét.

5. lépés: kapcsolja össze jobb és bal kezét, majd dörzsölje össze

6. lépés: dörzsölje át a kézhát felszínét mindkét kézen.

7. lépés: dörzsölje a bal hüvelykujját a jobb tenyerébe, majd a másik kézzel is ismételje meg.

8. lépés: dörzsölje át mindkét csuklója felszínét

9. lépés: a fertőtlenítő szert hagyja a kéz bőrére száradni.

A biztonságos munkavégzés egyes elvei

- Munkakezdés előtt **testhőmérséklet mérés**. (FOK Udvari Bejáratnál)
- Minden olyan hallgató, aki **láz és/vagy akut légúti**, illetve **láz és/vagy akut gastrointestinalis** infekció tüneteit észleli magán, nem veheti fel a munkát, **otthon kell maradnia**. Erről a hallgató köteles értesíteni DE FOK Oktatási Titkárságot, akinek munkatársa tájékoztatja fogja a további szükséges teendőkről.
- Valamennyi hallgatóra vonatkozóan oltási kötelezettség! (Rektori és KK Elnöki utasítás)
- **Hallgató csak koronavírus oltási igazolvánnyal rendelkező beteget láthat el!**
- Alapvető fontosságú, hogy a **Kar épületének valamennyi helyiségében mindenki folyamatosan viseljen sebészi orr-szájmaszkot**.

A biztonságos munkavégzés egyes elvei

- **Tartsa távol a kezeit az arcától és a viselt egyéni védőeszközöktől**
- **Minél kevésbé érjen a beteg környezetében lévő felületekhez**
- **A beteg kezelésekor kizárólag az adott beteg kezeléséhez használt eszközöket lehetnek a munkaasztalon**
- **Az egyéni védőeszköz felvétele előtt javasolt:**
  - **Ellenőrizni kell, hogy az egyéni védőeszköz a dolgozó számára megfelelő méretben elérhető-e**
  - **Megfelelő hidráltság**
  - **Hosszú haj legyen hátrakötve**
  - **Ékszert le kell venni!**

A biztonságos munkavégzés egyes elvei

- Javasolt munkavégzést követően zuhanyzás, és hajmosás.
- Fontos a gyakori szellőztetés.
- Valamennyi, a kezelés során használt és a **beteg testnedveivel érintkező anyagot, valamint a viselt egyéni védőeszközöket veszélyes hulladékként kell kezelni!**
- **A kezelőkben enni, inni, mobil telefont használni tilos!**

A biztonságos munkavégzés egyes elvei

- **Munkaruha viselése kötelező!**
  - **Saját munkaruha használata tilos!**
- **Munkaruha első átvétele**
  - A gyakorlat első napján
  - aláírás ellenében (1 db köpeny, 1 db zsiliping, 1 db zsilipnadrág, 1 db öltöző szekrénykulcs)

A biztonságos munkavégzés egyes elvei

- **Munkaruha viselés, munkaruha csere szabályai**
  - **Fantom gyakorlatokon**
    - civil ruhára fehér köpeny, köpenycsere hetente 1x
  - **Betegellátási gyakorlatokon**
    - **civil ruha viselése tilos!**
    - **A munkaruha a gyakorlat kezdetén felvett zsiliping és zsilipnadrág**
    - **A napi ruhacsere kötelező!**
    - Szennyes ruha gyűjtése – naponta, a gyakorlat végén nylon zsákba lezárni, névvel ellátni, az öltözőben a szennyes ruha gyűjtésre kijelölt szekrénybe helyezni
    - Ruhacsere minden gyakorlat előtt **7:30-8:00 és 12:00-12:30 között** tételes átadás-átvétellel a Tisztaruha Raktárban (Régi épületszárny, Alagsor)
    - A rendelő elhagyásakor a fehér köpeny felvétele kötelező!

A biztonságos munkavégzés egyes elvei

- **Munkaruha leadása**

- a gyakorlati idő letöltése után az átvett ruházatot és szekrény kulcsot a Tisztaruha Raktárban elismervény ellenében kötelező visszaszolgáltatni
- az elismervényt le kell adni az Oktatási Titkárságon

COVID-19

